

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

_____ 20 _____ ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

Him1212 «Химия» пәні

ZhF 3 «Жаратылыстану-фундаментальды» оқу модулі

5B071700 – «Жылу энергетикасы» мамандығы

Тау-кен факультеті

Өнеркәсіптік экология және химия кафедрасы

2015

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленді:
доцент, х.ғ.к. Кабиева С.К., аға оқытушы Карилхан А. К., асистент
Туктыбаева А.Е.

«Өнеркәсіптік экология және химия» кафедрасының мәжілісінде
талқыланды « » 2015 ж. № хаттама

Кафедра менгерушісі _____ Кабиева С.К., « » 2015 ж.

Тау-кен факультетінің әдістемелік кеңесі макұлданды

« » 2015 ж. № хаттама

Төраға _____ Такибаева А.Т. « » 2015 ж.

_____ кафедрасымен келісілген

Кафедра менгерушісі _____ « » 2015

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Кабиева Сауле Казжановна, ΘЭ және X кафедрасының доценті, х.ғ.к.;
Карилхан Айдынгүл ΘЭ және X кафедрасының аға оқытушысы, техника
және технология магистрі;

Туктыбаева Арайлым Ермековна ΘЭ және X кафедрасының ассистенті,
жаратылыстану магистрі.

ΘЭ және X кафедрасы ҚарМТУ 5 корпусында (Терешкова 19) орналасқан,
32 ауд., байланыс телефоны 56-79-32.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабактардың түрі						СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бакылау түрі			
			Қосылған сағаттар саны			СОӘЖ сағаттары- ның саны	Барлы- ғы сағаттар саны							
			Дәрісте	Практикалық сабактар	Зертханалық сабактар									
1	2	3	15	-	15	30	60	30	90	Емтихан				

Пәннің сипаттамасы

«Химия» пәні 5B071700—«Жылу энергетикасы» мамандығының базалық
пәндердің менгеру кезінде пайдаланылатын циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

«Химия» пәні студенттерді химияның занұлдықтарының негіздерімен
теориялық жағынан дайындау мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай:

- заттың құрылышы туралы, органикалық емес заттардың негізгі кластары
туралы, химиялық реакциялардың заңнамалары туралы, ерітінділер мен тотығу-
тотықсыздану процестеріндегі құбылыстар туралы білімді қалыптастыру
жолымен химиялық ойлауды дамыту.

Берілген пәнді оку нәтижесінде студенттер міндетті:

- химия ғылымының дамуы туралы
- жаратылыстану ғылымындағы химия орны
- химиялық құбылыстарды зерттеу әдістері
- химия ғылымының табиғатты зерттеу және техника дамуындағы маңызы;
- Қазақстандағы химия ғылымының мәселелері туралы түсінікке ие
болуға;
- негізгі анықтамалар мен химия зандарын;
- органикалық емес қосылыстардың номенклатуrasesы мен қасиеттерін;
- атомның құрылышы мен химиялық элементтердің систематикасын;

- химиялық байланыстың қазіргі теориясын; химиялық процестердің жалпы заңнамаларын, термохимия заңдарын, процесс ықтималдығының термодинамикалық шартын, қолданылып жүрген массаларды және оның әр түрлі химиялық процестерге қосымшасын;

-ерітінділер, тотығу-тотықсыздану реакциялары мен электр-химиялық процестер туралы ілімге қатысты, негізгі түсініктер мен заңдар туралы білуге;

- деректерді жіктеуді, есептің типін анықтауды, оны шешу алгоритмін құрастыруды; электролиттік диссоциация тендеулерін, алмасу реакцияларының, гидролиздің молекулалық және иондық тендеулерін, тотығу-тотықсыздану реакциялары тендеулерін, радиоактивті ыдырауды құрастыруды;

- ерітінділер мен гетерогенді жүйелердегі тепе-тендік константалары үшін өрнекті жазуды, оның термодинамикалық параметрлері бойынша реакцияның өту ықтималдығын бағалауды; қауіпсіздік техникасының ережелерін сақтап тәжірибелер өткізуіндегі істей білуге;

– оқу және арнайы әдебиеттермен өзіндік жұмыс істеудің; экспериментті жоспарлау мен жүргізуіндің; экспериментті жоспарлау мен жүргізуіндің, оның нәтижелерін түсіндірудің, есептік және теориялық сипатты химиялық есептерді шешудің практикалық дағдыларды менгеруге.

Пререквизиттер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) менгеру қажет:

Пән	Белімдердің (тақырыптардың) атауы
1.Химия	Мектеп бағдарламасы шенберінде
2.Математика	Мектеп бағдарламасы шенберінде
3.Физика	Мектеп бағдарламасы шенберінде

Постреквизиттер

«Химия» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді: «Судайындаудың физика-химиялық тәсілдері», «Еңбекті қорғау» менгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабак түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	Дәріс	Практикалық	Зертханалық	СОӘЖ	СӨЖ
№1 Дәріс Кіріспе. Химияның негізгі ұғымдары мен заңдары. Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары.	1	-	-	-	1
№2 дәріс Заттың құрылышы. Д.И.Менделеевтің периодтық заңы және атом құрылышы. Химиялық байланыстар	3	-	-	-	3
№3 дәріс Химиялық термодинамика. Химиялық реакциялардың энергетикасы. Процестердің өздігінен орындалу шарттары	2	-	-	-	2
№4 дәріс Химиялық кинетика. реакция	1	-	-	-	1

жылдамдығы және оны реттеу әдістері. Катализаторлар және каталитикалық жүйелер					
№5 дәріс Химиялық және фазалық тепе-тендіктер	1	-	-	-	1
№6 дәріс Ерітінділер. Электролиттер. Тұздар гидролизі. Электролиттік диссоциация. Концентрация.	3	-	-	-	3
№7 дәріс Totығу-тотықсыздану реакциялары. Электрліхимиялық процестер	2	-	-	-	2
№8 дәріс Металдардың жалпы қасиеттері. Құймалар. Металдардың коррозиясы	2	-	-	-	2
№1 зертханалық сабак Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары	-	-	2	-	2
№2 зертханалық сабак Металдың эквиваленттік массасын анықтау.	-	-	2	-	2
№3 зертханалық сабак Химиялық кинетика. Химиялық тепе-тендік.	-	-	2	-	2
№4 зертханалық сабак Ерітінділер	-	-	2	-	2
№5 зертханалық сабак Ионалмасу реакциялары. Тұздар гидролизі	-	-	2	-	2
№6 зертханалық сабак Totығу-тотықсыздану реакциялары.	-	-	2	-	2
№7 зертханалық сабак Гальваникалық элементтер. Коррозия	-	-	1	-	1
№8 зертханалық сабак Сұлы ерітінділердің электролизі	-	-	2	-	2
№1 СОӘЖ Kіріспе. Химия жаратылыстану ғылымы ретінде. Химиялық құбылыстар. Қазіргі химия мәндеттері.	-	-	-	3	-
№2 СОӘЖ Химияның негізгі ұғымдары мен заңдары.	-	-	-	3	-
№3 СОӘЖ Заттың құрылышы. Д.И.Менделеевтің периодтық заңы және атом құрылышы. Химиялық байланыстар. Ядролық химия.	-	-	-	3	-
№4 СОӘЖ Химиялық үрдістердің жалпы заңдылықтары. Негізгі термодинамикалық түсініктер. термохимия және термодинамика.	-	-	-	4	-
№5 СОӘЖ Химиялық кинетика. Химиялық тепе-тендік	-	-	-	3	-
№6 СОӘЖ Су. Ерітінділер. Ерітінділер концентрациялары. Электролиттер. Тұздар гидролизі. Электролиттік диссоциация	-	-	-	4	-
№7 СОӘЖ Totығу-тотықсыздану реакциялары. Электрліхимиялық	-	-	-	4	-

процестер					
№8 СОӨЖ Металдардың жалпы қасиеттері. Құймалар. Металдардың коррозиясы				4	
№1 Аралық бақылау	-	-	-	1	-
№2 Аралық бақылау	-	-	-	1	-
БАРЛЫҒЫ:	15	-	15	30	30

Зертханалық сабактардың тізімі

- 1 Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары
- 2 Металдың эквиваленттік массасын анықтау
- 3 Химиялық кинетика. Химиялық тепе-тендік
- 4 Ерітінділер
- 5 Ионалмасу реакциялары. Тұздар гидролизі
- 6 Тотығу-тотықсыздану реакциялары
- 7 Гальваникалық элементтер. Коррозия
- 8 Сулы ерітінділердің электролизі

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

- 1Химиялық негізгі түсініктер және зандалықтар. Мырыштың эквиваленттік массасын анықтау.
- 2 Атом құрылышы.
- 3 Химиялық байланыс.
- 4 Термодинамика.
- 5 Химиялық кинетика негіздері.
- 6 Ерітінділер. Ерітінді концентрациясын анықтау.
- 7 Тотығу-тотықсыздану реакциялары.
- 8 Электрохимия.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орында лу ұзақтыл ығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Лекция конспекті сі тексеру	Пән материалының менгерілу деңгейін тексеру	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер	1 апта	Ағымдағы	4,6,12,15 апталар	6,0

		конспектілері				
Жазбаша жауап алу №1	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	2 апта	4,0
№1 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	2 апта	2,0
№2 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	1 апта	Ағымдағы	3 апта	2,0
Жазбаша жауап алу №2	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	5 апта	4,0
№3 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	5 апта	2,0
СӨЖ тапсыру №1	Теориялық білімдер мен машиқтану дағдыларын тексеру	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	1байланыс сағаты	Ағымдағы	6 апта	3,0
№4 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	7 апта	2,0
№5 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	9 апта	2,0
Жазбаша жауап алу №3	Теориялық білімдер мен машиқтану дағдыларын бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	10 апта	4,0
№6 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	11 апта	2,0
Жазбаша	Теориялық	Бақыланатын	1 апта	Ағымдағы	12 апта	4,0

жауап алу №4	білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері				
№7 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	13 апта	2,0
СӨЖ тапсыру №2	Теориялық білімдер мен машиқтану дағдыларын тексеру	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	1байланыс сағаты	Ағымдағы	13 апта	3,0
№8 зертханалық жұмысты орындау	Теориялық білімдерді және практикалық қабілеттерді бекіту	Бақыланатын сабактар бойынша материалдар мен дәрістер конспектілері	2 апта	Ағымдағы	14 апта	2,0
Аралық бақылау	Теориялық білімдер мен машиқтану дағдыларын бекіту	[1],[2],[4], [5],[6],[7] конспектті лекциялар	1 біріккен сағаттар	Аралық	7, 14 апта	16,0
Емтихан	Пән материалының менгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 біріккен сағат	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40,0
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Химия» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сактауды өтінеміз:

- 1 Сабакқа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабак босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабактарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабактар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
- 6 Оқытушының рұқсатынсыз аудиториядан себепсіз шықпау.
- 7 Курстастармен және оқытушылармен шыдамды, ашық болу керек.

Негізгі әдебиет тізімі

- 1.Глинка Н.Л. Общая химия, М., 2003
- 2.Ахметов Н.С. Неорганическая химия, М., 2001
- 3.Некрасов Б.В Учебник общей химии, М. 2008
- 4.Глинка Н.Л. Задачи и упражнения по общей химии, Л., 2005
- 5.Коровин Н.В. Лабораторные работы по химии, М., 2001

6.Фролов В.В. Химия, М., 2012

Қосымша әдебиет тізімі

1. Угай Я.А. Общая и неорганическая химия. М., 2000
- 2.Паничев С.А. Химия.Основные понятия и термины. М., 2000
- 3.Коровин Н.В. Общая химия М., 2000
4. Химия. Справочное издание. М., 2000
- 5.Зайцев О.С. Химия. М., 2001
- 6.Хомченко И.Г. Общая химия. М., 2009
- 7.Оралова А.Т. Вопросы общей химии. Теоретические и тестовые материалы. Караганда, 2002
- 8.Гольбрайх З.Е. Практикум по неорганической химии М.: Высш. шк., 2008
- 9.Левант Г.Е., Райцын Г.А. Практикум по общей химии, М.: Высш. шк., 2006
- 10.Соколовская Е.М., Зайцев О.С., Дитятьев А.А.Программированные задачи по общей химии. М.: МГУ, 2007

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

Him1212 «Химия» пәні

ZhF 3 «Жаратылыстану-фундаментальды» оқу модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі ____ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

